

4H - Humanistične vede

Opis vsebin učnih enot, časovna razporeditev po mesecih oz. število ur namenjenih posamezni učni enoti

PEDAGOGIKA (september – november; februar - marec)

Od srednjeveške vzgoje do humanizma in renesanse (značilnosti, primerjave)

Vzgoja in izobraževanje med protestantizmom in katoliško versko obnovo; jezuitski red

Komensky (pansofia) in razvoj moderne pedagogike

Izobraževanje žensk

Od razsvetljenstva do pozitivizma:

Locke (vzgoja gentlemana)

Rousseau (naravna vzgoja, puerocentrizem)

Znanstvena pedagogika razvoja

Pestalozzi (trojna vzgoja ljudstva)

Froebel (sistem predšolske vzgoje)

Herbart (vzgoja samostojne osebnosti)

Comte (pozitivizem, sociologija kot znanost, vzgoja kot znanost)

Owen (pedagoške ideje utopičnih socialistov)

Spencer (družbena evolucija, socialni darvinizem)

Pedagogika 19. stoletja

Don Bosco (družbeni filantropizem), Rosmini, Aporti, Lambruschini (izbirne tematike)

Zgodovinski razvoj in pomen množičnega šolanja

Alternativne oblike organiziranja in izvajanja šolskega dela (summerhillsko šolstvo, waldorfsko šolstvo, ipd.) (izbirno raziskovalno projektno delo)

PSIHOLOGIJA (november – februar/marec)

Kognitivna psihologija: Piaget (faze kognitivnega razvoja); razvoj jezika in mišljenja:

Vygotskij; Bruner; Guilford; Gardner (mnogotere inteligence)

Razvojna psihologija: Freud (teorija psihoseksualnega in moralnega razvoja; teorija osebnosti); Kohlberg (razvoj morale); Jung (psihosocialni razvoj)

Psihologija osebnosti in individualnih razlik; čustveni razvoj in navezanost (Harlow, Winnicott, Ainsworth, Bowlby); vloga igre in skupine vrstnikov

Psihologija življenjskega cikla (Erikson). Staranje. Vseživljenjsko učenje.

Socialna psihologija in medosebni odnosi: čustveni, socialni in moralni razvoj; Moreno (sociogram), percepcija, atribucije, samozaznavanje, odločanje v skupnosti, družbeni konformizem (Asch), stereotipi, stališča, predsodki, moralno presojanje

Medosebni odnosi: prosocialno, proindividualno in disocialno vedenje; agresivno vedenje; socialno zaznavanje; komunikacijske veščine;

ANTROPOLOGIJA (september-oktober, marec)

Metode raziskovanja (opazovanje z udeležbo)

Koncept kulture in kulturne raznolikosti

Etnografska in etnološka metoda

Ključni avtorji: Tylor, Morgan, Frazer, Boas, Malinowski, Mauss, Montaigne, Lévi-Strauss (projektno delo za ponovitev)

Družina in sorodstvene vezi; politika in ekonomija (teorije vzajemnosti in darovanja)

Kulturni relativizem: Boas, M. Mead; Benedict

Magija, animizem in totemizem, religija, znanost.

Velike svetovne religije (raziskovalno projektno delo), večkulturnost

SOCIOLOGIJA (marec - maj)

Ponovitev: ključni sociološki pojmi (družba, kultura, socializacija), avtorji (Durkheim, Parsons, Redcliffe-Brown, Goffman) in smeri

Raziskovalne metode v družboslovju; osnove znanstvene metode

Pozitivizem. Comte.

Marx. Kritika kapitalizma. Razredna družba.

Weber. Etika protestantizma. Družbena razslojenost. Klasifikacija tipov oblasti.

Mills. Elita oblasti.

Sodobne družbene spremembe

Kompleksnost družinskih oblik; univerzalne funkcije družine

Šola in družbena reprodukcija neenakosti

Globalizacija in njeni učinki, dileme in problemi

Družbene razlikosti in neenakosti v globalnem kontekstu; odnos med družbenimi neenakostmi in zdravjem

Sociologija okolja in trajnostni razvoj

Sociologija religij in verovanjskih sistemov; sekularizacija; verski fundamentalizem

pojav novih religijskih gibanj (New Age, Teozofija, Eko-religija, Bahajci, ipd.), pojavi okultizma (astrologija, magija, spiritualizem) in novi mysticizem (raziskovalno projektno delo; izbirne vsebine).

Socialni in kulturni kapital. Postmoderni svet.

Identiteta in kultura. Tekoča družba. Bauman

Beck. Družba tveganja, biotehnologija in informacijska tehnologija – priložnosti in tveganja.

Mladinske subkulture (raziskovalno projektno delo; izbirne vsebine)

Odklonskost in kriminaliteta (vrste, oblike, razlage); načini kaznovanja in nadzorovanja ter človekove pravice– Foucault; mladinsko prestopništvo; svoboda, kriminal in varnost;

Goffman (totalne institucije)

Sociologija potrošnje in potrošništva

Delo in prosti čas

METODE RAZISKOVANJA (september- oktober, april - junij)

Kvantitativne in kvalitativne raziskovalne metode

Etična načela v raziskovanju

Načrtovane vsebine bom predelala tematsko in po predmetih tudi v različnem časovnem razporedu, upoštevajoč medpredmetne povezave, zanimanja in potrebe dijakov.

Povezava z državljansko vzgojo:

Splošna deklaracija o človekovih pravicah

Konvencija o otrokovih pravicah

Medkulturnost in kompetence

Aktivno državljanstvo

ustavne vrednote

Agenda 2030:

Cilj 1 (Odprava revščine)

Cilj 3 (Zdravje in dobro počutje)

Cilj 4 (Kakovostno izobraževanje)

Cilj 10 (Zmanjšanje neenakosti)
Cilj 13 (Podnebni ukrepi)
Cilj 16 (Mir, pravičnost in močne institucije)
Cilj 17 (Partnerstva za cilje)

Dijak bo ob zaključku šolskega leta ocenjen pozitivno, če:

Dijak je na koncu polletja oz. šolskega leta ocenjen z minimalno pozitivno oceno 6 (šest), ko:

- 1) je skupna srednja ocena vseh pisnih in/ali ustnih preverjanj za vse predvidene učne enote vsaj 5,6 (drugo polletje);
- 2) ko pokaže zadostno zanimanje za aktualne družbene in kulturne problematike;
- 3) ko v zadostni meri sodeluje pri pouku (piše zapiske in bere besedila največkrat šele po učiteljevi vzpodbudi, včasih odgovori na kakšno vprašanje, praviloma ne postavlja svojih, komaj kdaj sodeluje v diskusijah, ne utemelji svojih prispevkov, vendar strpno posluša in sledi prispevkom drugih).